

Oikaisuvaatimus vs. sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätökseen 29.9.2023 § 13

KAKOLK 28.11.2023 § 101
3/12.01.02.01.06/2023

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalle on jätetty 19.10.2023 päiväyksellä oikaisuvaatimus koskien hyvinvoinnin vs. sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätöstä tutkivan opettajan nimeämisestä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että:

1. vs. sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätös 29.9.2023 §13 kumotaan ja palautetaan käsiteltäväksi kasvatus- ja koulutuslautakunnalle sivistys- ja hyvinvointijohtajalta puuttuneen toimivallan takia
 2. alkuperäinen päätös kumotaan, eikä nimitettyä tutkivaa opettajaa nimetä oikaisuvaatimuksen tekijän lasten tutkivaksi opettajaksi lasten edun vuoksi
- Perusteluissa vaatimukselle 1 oikaisuvaatimuksen tekijä esittää, että vs. sivistys- ja hyvinvointijohtaja ei ole toimivaltainen viranomaisen tekemään päätöstä Joensuun kaupungin hallintosäännön ja voimassa olevien delegointien mukaisesti. Perusteluissa vaatimukselle 2 oikaisuvaatimuksen tekijä avaa laajasti perheen aiempia kokemuksia lasten lähikoulun rehtorin osoittamasta tutkivasta opettajasta, ja perheen tyytymättömyydestä ao. tutkivaan opettajaan. Oikaisuvaatimuksen tekijä ilmaisee myös tyytymättömyytensä kaupungin tapaan tulkita kotiopetusta määrittelevää lainsäädäntöä ja kotiopetuksen valvonnan konkreettisia käytänteitä.

Vastaus oikaisuvaatimuspyyntöön koskien tutkivan opettajan nimeämistä Joensuun kaupungin voimassa olevan hallintosäännön (KV 28.8.2023 § 81, muutokset voimaan 4.9.2023 alkaen) 5 luvun 15 §:n 3 momentin kohdan 10 mukaisesti kasvatus- ja koulutuslautakunnan vastuulle kuuluu "kaikki ne asiat, joista varhaiskasvatusta, perus- ja lukio-opetusta ja -koulutusta ja nuorisopalveluja ohjaavien säännösten mukaan on päätettävä monijäsenisessä toimielimessä (mukaan lukien päättäminen oppilaan ja opiskelijan erottamisesta määrääjäksi)". Saman momentin kohdassa 11 kasvatus- ja koulutuslautakunnan vastuulle osoitetaan "muut kaupungille lautakunnan vastuualuetta koskevien lakien mukaan kuuluvat asiat".

Hallintosäännön 10 luvun 37 § 3 momentin kohdan 1 mukaan sivistys- ja hyvinvointijohtaja ratkaisee toimialallaan asiat, jotka koskevat "toiminnan järjestämistä ja organisointia toimialan lautakuntien linjausten mukaisesti" ja kohdan 6 mukaan asiat, jotka koskevat "yksiköiden tehtäviä".

Hyvinvoinnin toimialan ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan vastuualueeseen kuuluu suuri määrä lainsäädännössä määriteltyä päätöksentekoa, joita viranhaltijat tekevät virkavastuulla. Vakiintuneen käytännön mukaisesti näitä ei ole yksittäin nimettynä delegoitu lautakunnalta eteenpäin, vaan edellä kuvattujen hallintosäännön kohtien perusteella sivistys- ja hyvinvointijohtaja on voinut delegoida asioita toimialan viranhaltijoille Joensuun kaupungin hallintosäännön 24 luvun 104 §:n mukaisesti viranhaltijapäätöksellä (KV 28.8.2023 § 81, muutokset voimaan 4.9.2023 alkaen). Hallintosäännön 104 §:n 3 momentin mukaisesti toimivaltaa ei voi delegoida edelleen. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan vastuulle on kuulunut pääsääntöisesti asiat, joiden päättäminen vaatii monijäsenisen toimielimen.

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja delegoinnit ovat viranhaltijapäätöksiä ja niihin kasvatus- ja koulutuslautakunnalla on hallintosäännön 25 luvun 105 §:n mukaisesti otto-oikeus. Näin kasvatus- ja koulutuslautakunta valvoo vastuualueelleen kuuluvia asiakokonaisuuksia, joiden toteutuksesta vastaa sivistys- ja hyvinvointijohtaja.

Kaupunki myöntää, että vs. sivistys- ja hyvinvointijohtajalla ei ollut toimivaltaa tehdä päätöstä tutkivasta opettajasta ja tältä osin oikaisuvaatimus on aiheellinen. Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että vs. sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätös kumotaan ja palautetaan kasvatus- ja koulutuslautakunnalle päätettäväksi.

Perusopetuslain 26§ määrää perusopetuksen suorittamisesta ”Jos oppivelvollinen ei osallistu tämän lain mukaisesti järjestettyyn opetukseen, oppivelvollisen asuinkunnan tulee valvoa oppivelvollisen edistymistä.” Perusopetuslain määräykset suhteessa muuhun kuin koulussa suoritettuun oppivelvollisuuteen on näin ollen väljät. Opetushallitus ohjeistaa verkkosivuilla (oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kotiopetus) kotiopetuksen käytännön toteuttamisesta. Joensuun kaupungin kotiopetuksen ohjeistus (<https://peda.net/opetussuunnitelma/ops2016/ljll/erityinen-tutkinto-ja-kotiopetus2>) , lain toteuttaminen ja käytännönjärjestelyt perustuvat Opetushallituksen ohjeeseen. Opetushallituksen ohje mm. toteaa ”Perusopetuslain 26 §:n mukaan asuinkunnan tulee valvoa oppivelvollisen edistymistä, jos tämä ei osallistu kouluopetukseen. Lainsäädäntö ei sisällä määräyksiä valvonnan käytännön järjestelyistä, vaan niistä päätetään paikallisesti. Yleisenä menettelynä on, että asuinkunta nimeää tutkivan opettajan, jonka tehtävänä on selvittää ja arvioida oppivelvollisen edistymistä. Tutkivan opettajan tulee olla yhteydessä huoltajaan ja sopia valvonnan käytännön järjestelyistä sekä käydä läpi huoltajan ja asuinkunnan vastuut ja velvoitteet.” Ohjeen mukaisesti Joensuun kaupunki opetuksen järjestäjänä on määrännyt tutkivan opettajan valvomaan oppivelvollisuuden etenemistä. Opetuksen järjestäjänä otamme huomioon huoltajien näkökannat, mutta pidätämme oikeuden nimetä oppivelvollisuuden etenemistä valvovan opettaja perusopetuslain 26§ ja Opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti.

Oikaisuvaatimuksen tekijän objektiivisuusväitteissä on vaikea nähdä ongelmaa. Se, että joku opettaja on jotakin mieltä, ei tee samassa koulussa olevaa toista opettajaa esteelliseksi käsittelemään samaa asiaa.

Oikaisuvaatimus on liitteenä sähköisessä kokouksessa.

Valmistelija: vs. sivistys- ja hyvinvointijohtaja, koulutus- ja nuorisajohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan sijaisen päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

kumota vs. sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätöksen (29.9.2023 §13) tutkivan opettajan nimeämisestä ja asia palautetaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.